

mærke til, at både Venstre og De Konservative har sagt, at nu kigger vi fremad.

Reguleringen af det enkelte menneske er blevet for stor, og derfor er jeg også glad for, at både statsministeren og justitsministeren har svaret meget klogt i dag. Jeg synes derimod ikke, at miljø- og energiministeren har svaret særlig klogt, når miljø- og energiministeren bl.a. siger, at snævre økonomiske interesser ikke skal sætte grænsen for, hvad vi kan.

Jeg vil gerne sige, at det enkelte individ har påtaget sig nogle forpligtelser, og kreditorerne har krav på, at man svarer enhver sit. Derfor må det også være et spørgsmål om, at vi yder den enkelte den compensation, som kan være berettiget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 84 af Martin Glerup (S), Svend Erik Hovmand (V), Niels J. Langkilde (KF), Jørn Jespersen (SF), Vibeke Peschardt (RV), Aage Brusgaard (FP), Bent Hindrup Andersen (EL), Sonja Albrink (CD) og Kristian Thulesen Dahl (DF) (se foran) vedtoges enstemmigt med 110 stemmer.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den sidste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af lovforslag nr. L 264: Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed. (Spredning ved hjælp af satellit).

Af kulturministeren (Jytte Hilden).
(Fremsat 2/5 96).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Hansen (S):

Det er ikke så dårligt, når der bliver indgået et bredt forlig, for det kan der være flere fordele knyttet til, og en af fordelene ved det medieforlig, der blev indgået for nylig, er, at tonen ved-

rørende det emne, der er til debat her i dag, er dæmpet afgørende, og det har debatten om denne del af mediespørgsmålet vundet afgørende ved.

Nu er man nået ned til det, sagen drejer sig om, nemlig at give Danmarks Radio et sikkert grundlag for at kunne udnytte de tekniske muligheder, der er knyttet til at sende udsendelser over satellit.

Jeg synes, det er godt, at Danmarks Radio selv har taget initiativet, og jeg vil sige det sådan, at hvis ikke den havde gjort det, er jeg sikker på, at nogle og så oven i købet med rette kunne spørge, om de sad og snorksov ude i Danmarks Radio. Det har de altså ikke gjort, de har søgt at presse sig selv i front for at udnytte de muligheder, der rent faktisk gives, og det er udmærket.

Når det så er sagt, er der også grund til her at understrege behovet for, at selv om man nu får en ekstra mulighed for at sende et program, betyder det ikke, at public service-forpligtelsen for hovedprogrammet må forringes. Den skal opretholdes, og den omstændighed, at kun en del af seerne, nemlig ca. 60 pct., kan se det, der sendes over satellit for nærværende – men det bliver en stigende andel – bør betyde, at de udsendelser i vid udstrækning, måske også i meget vid udstrækning, genudsendes på DR 1, sådan at alle licensbetalere får størst mulig fornøjelse af det, der produceres til den nye kanal.

Hermed har jeg så også givet en vurdering af de meldinger, der er kommet fra Forbrugerrådet og enkelte andre, om, at man skulle graduere licensen for dem, der ikke ville kunne se den nye satellitkanal. Det kan der ikke være tale om. Det, der skal betales licens for, er at have et apparat, og det er et vigtigt princip at holde i hævd.

Det er altså godt, at man nu fremtidssikrer sig og gør, hvad man kan, for at lære sig selv at udnytte de muligheder, der foreligger. Jeg er sikker på, at det her vil betyde, at man får mere dansk og mere dansk kvalitet som alternativ til noget af det meget – også meget elendige – som kommer til os udefra. Det kan vi ikke gøre så farligt meget andet ved, end at vi kan sikre, at der er nogle kvalificerede danske alternativer, og det er det, Danmarks Radio kan gøre med dette forslag.

Så skal jeg endelig til sidst hilse fra Det Radikale Venstre og sige, at også Det Radikale Venstre ligesom Socialdemokratiet tilslutter sig lovforslaget.

Helge Sander (V):

Når man indgår et forlig, der er så omfattende som det medieforlig, vi indgik forleden, er det klart, at der så er en række ting, man er glad for, og at der også er en række ting, som man er knap så glad for.

Hvis Venstre skal sætte plusser og minusser ved de forskellige ting, der er omfattet af medieforliget, er det helt klart, at en af de ting, som vi synes er på minussiden, er det forslag, vi har til behandling her i dag, nemlig hvor Danmarks Radio og TV 2 får mulighed for at sende pr. satellit. Det er ikke nødvendigvis det, at man får denne tekniske mulighed, for vi har absolut ikke noget imod, at mediet udvikler sig, og det vil oven i købet være naturligt, men det, vi føler er knap så heldigt, er, at man nu tager fat på et meget, meget stort projekt i Danmarks Radio på et tidspunkt, hvor vi nok føler, at man ikke helt har orden i eget hus, og det er jo ikke blevet bedre, siden vi har indgået medieforliget.

Senest ser jeg, at generaldirektøren nu har planer om at nedlægge medarbejdernes pensionskasse af økonomiske grunde, så der er mange tanker, der åbenbart i øjeblikket er aktuelle i det hus, for at få tingene til at hænge sammen, og derfor er vi lidt betænkelige med hensyn til, om man har de ressourcer og de kræfter, der skal til, for at man kan starte en helt ny kanal.

Men det er klart, at vi naturligvis vedgår også dette forslag, da det indgår i medieaftalen. Det ville til gengæld vel ikke være særlig troværdigt, hvis jeg ligefrem stod og jublede over et forslag, som vi har været betænkelige ved hele tiden, ikke mindst netop med hensyn til det, som også den socialdemokratiske ordfører, hr. Søren Hansen, var inde på, at det er kun 60 pct., der for nærværende kan se udsendelserne. Det har givet stor reaktion i hvert fald i vort bagland, så nu, når det skal til at køre, må vi kraftigt appellere til, at man sørger for, at disse udsendelser bliver genudsendt og også genudsendt på tidspunkter, hvor mere almindelige mennesker, kan man sige, har mulighed for at følge programmerne.

På det seneste har jeg også hørt, at der er nogle af disse såkaldte smalle programmer, der bliver fastsat til at skulle gå i luften mellem kl. 13 og 14, og det er i hvert fald tidspunkter, hvor jeg tror der er meget få seere. Og hvis det er udsendelser, der i forvejen er i den smalle ende, synes jeg, det er meget, meget uheldigt.

Men det korte af det lange er, at vi naturligvis medvirker til, at lovforslaget kan blive fremmet i denne samling. Det vil sige, at det skal gå hurtigt, men det kan der ikke være de store problemer i, eftersom vi har vendt disse spørgsmål gennem hele foråret.

Så Venstres tilslutning til forslaget uden den store begejstring.

Torben Rechendorff (KF):

Det Konservative Folkeparti kan støtte det foreliggende lovforslag. Vi har haft én ustandselig gentaget forudsætning for vores støtte, nemlig at der forelå en samlet mediepolitisk aftale, og den er jo nu på plads.

I virkeligheden sker der det, at Danmarks Radio og for den sags skyld TV 2 nu kan benytte den satellitmulighed, som udefra kommende konkurrenter lever højt på og længe har levet højt på, og sådan set burde det vel være logisk, at nye tekniske muligheder hurtigst muligt får afsmittende virkning på lytternes og seernes egne muligheder.

Da der åbenbart er diskussion om, hvorvidt Danmarks Radio, om jeg så må sige, bare kan gå i gang, er det rimeligt nok med et lovforslag, der skaber den såkaldte uomtvistelige hjemmel. Og som sagt: Det Konservative Folkeparti støtter det.

Jeg har lyst til ved denne lejlighed at sige, at jeg måske nok synes, at Danmarks Radio selv har vanskeliggjort processen en smule. Jeg synes nok, at Danmarks Radio inden de store proklamationer om, hvad man agtede at gøre den 30. august d.å., skulle have sikret sig, at det lov-mæssige var i orden.

Så har vi jo ellers alle sammen nu forstået, at Danmarks Radio kan starte den nye kanal uden i den anledning at bede om licensforhøjelse. Jeg går dog ud fra, at man uden nævneværdigt vrøvl modtager den licensforhøjelse, som rent faktisk er indeholdt i licensforliget. Det er jo alt sammen godt nok, at Danmarks Radio siger sådan.

Derimod er det efter den konservative folketingsgruppes opfattelse ikke godt nok, hvis den nye kanal fører til, at man i øvrigt både på radiosiden og på fjernsynssiden nedsætter sine public service-ambitioner. Public service-forpligtelsen skal naturligvis uændret opfyldes på de radiokanaler og den tv-kanal, der er tilgængelig for alle borgere i dette land.

I den forbindelse har jeg især lyst til at understrege, at enhver svækkelse på radiosiden af Det

Konservative Folkeparti vil blive opfattet som noget i retning af misligholdelse af den public service-forpligtelse, der følger med licensen. Med andre ord: Forlydender om svækkelse, ikke mindst af smallere programmer på P1 og P2, er forhåbentlig som så meget andet usande rygter.

Public service-forpligtelsen og licensen har efter Folketingets opfattelse altid været knyttet nært til hinanden. Det er godt, at Danmarks Radio nu får bedre muligheder for at leve op til denne public service-forpligtelse, men den nye kanal opfatter vi som et ekstra tilbud til nogle af seerne, til 60 pct. af seerne, og det må ikke føre til svækkelse af de eksisterende muligheder. Det vil være imod de principper, der ligger bag det i øvrigt fortræffeligt just indgåede medieforlig.

Aage Frandsen (SF):

SF kan naturligvis støtte dette lovforslag. Det kan vi bl.a., fordi vi allerede tilbage i januar 1995 sagde ja til det udspil, som kulturministeren kom med om en udbygning af det licensforlig, som SF og den daværende regering i sin tid indgik. Vi kan selvfølgelig også sige ja, fordi det ligeledes er en del af det medieforlig, som blev indgået for nylig med en større kreds af partier.

For at der ikke skal være tvivl om, hvad det er, vi gør i den her forbindelse, tror jeg, det kan være fornuftigt, ud over at det bliver sagt i forbindelse med første behandling, at vi også udtrykker det i forbindelse med en betænkningssafgivelse i Folketinget inden lovens vedtagelse.

Det er nemlig – som også andre ordførere har været inde på – for det første, at public service-forpligtelsen naturligvis er uændret for Danmarks Radios vedkommende, at det naturligvis gælder begge de to kanaler, som Danmarks Radio nu får mulighed for at have – det gælder ikke kun den ene kanal; det gælder naturligvis begge kanaler – at vi selvfølgelig også forventer, og at man i øvrigt for Danmarks Radios vedkommende lever op til den standard, de hidtil har haft. Desuden, som Danmarks Radio selv har skrevet til Folketingets Kulturudvalg, at det drejer sig om, at der er nogle, der får mere; det drejer sig ikke om, at der er nogle, der får mindre. Nogle får mere, og alle får mindst det, de hidtil har fået.

Det er det, Danmarks Radio selv har sagt, og derfor synes jeg, det er vigtigt, at vi også i forbindelse med betænkningen konstaterer, at vi har forstået, at det er det, Danmarks Radio vil

gøre. Det giver en større sikkerhed for, at vi alle sammen er enige om, at det er det, vi har besluttet.

Med hensyn til DR 2 er det klart, at der er nogle danskere, der vil sige: Hvorfor skal vi ikke også have det, når andre kan få det? Dertil må man sige, at det er helt afgørende – og det ligger også i Danmarks Radios egne tilkendegivelser – at de udsendelser, som er danske, og som er selvproducerede, også kommer på DR 1, efter at de er sendt i den bedste sendetid i DR 2.

I den forbindelse vil jeg nævne, at f.eks. udsendelser som »Bogart« og kulturprogrammer, som muligvis ryger over på DR 2 ud fra den definition, at de har et mere begrænset publikum, under alle omstændigheder også skal sendes på DR 1 på et af de bedste tidspunkter. I hvert fald ville jeg for mit vedkommende have det sådan, at hvis jeg ikke længere kan se »Bogart«, bliver jeg sur på Danmarks Radio, for Danmarks Radio laver efter min opfattelse filmprogrammer af en enestående høj kvalitet, og det skal ikke være sådan, at det er det begrænsede publikum, der har mulighed for at se DR 2, som skal have fornøjelsen af at se denne udsendelse.

Derfor vil jeg godt sige til allersidst, at Danmarks Radios muligheder hermed bliver forøget, og jeg går ud fra, at det også betyder det, som Danmarks Radios tv selv har sagt, nemlig at de også vil leve op til, at det bliver en forbedret Danmarks Radio generelt. Særlig for nogles vedkommende bliver det klart en forbedring, for de får flere udsendelser, og de får flere ting at vælge imellem, specielt i den bedste sendetid.

Med disse bemærkninger kan vi give vores fulde tilslutning til lovforslaget.

Kim Behnke (FP):

Allerede i foråret 1993, altså for 3 år siden, da den nuværende kulturminister netop var tiltrådt som kulturminister i den daværende regering, blev der første gang indkaldt til forhandlinger om ændringer i radio-tv-lovgivningen, særlig ændringer, der havde til formål at sikre fortsat eksistens af lokal-tv og lokalradio i Danmark.

Vi hilste på daværende tidspunkt det hurtige, resolute initiativ velkommen, for vi vidste, at der var behov for at få ændringer igennem.

Men ikke desto mindre skulle der altså gå hele 3 år, inden der kunne indgås et medieforlig – et medieforlig, som Fremskridtspartiet er med i, og som vi er meget tilfredse med. Særlig er vi tilfredse, fordi spørgsmålet om lokalradio og

lokal-tv nu er bragt til afklaring, vel at mærke til afklaring på en sådan måde, at man fra de berørte parter, fra branchen udtrykker tilfredshed og optimisme og tro på, at det kan lade sig gøre at eksistere i fremtiden i Danmark. Det er vi overordentlig tilfredse med. Det var vores absolutte førsteprioritet under de daværende medieforhandlinger.

Så er det klart, at spørgsmålet om de store, Danmarks Radio og TV 2, også er noget, der fylder godt i medieforliget. Vi har i den forbindelse haft den opfattelse, at de to institutioner nok skulle klare sig, og særlig Danmarks Radio har jo ikke sparet på krudtet, når det gjaldt om at forsikre Folketinget om, at de nok skulle klare sig. De havde endda ressourcer til at klare at gå ud og lave en helt ny kanal, nemlig Danmarks Radios TV 2-kanal. Den skal så være satellit-båret. Det skal være sådan, at man på denne nye kanal er i stand til at se nye og spændende programmer, og så har man endda lovet os alle sammen, at dækningen på den gamle Danmarks Radio 1 vil være uændret.

Se, med et sådant tilbud mener jeg at vi i Folketinget har pligt til at tage Danmarks Radio på ordet og simpelt hen sige: Jamen det er godt; når man nu lover, at det hverken koster flere penge eller ændrer kvaliteten på de eksisterende programflader, ja, så må Danmarks Radio selvfølgelig have lov til at gå i gang.

Men vi kan godt være lidt bekymret for, om det omkring økonomien nu kommer til at holde, og derfor er vi tilfredse med, at en del af medieforliget går ud på, at Danmarks Radio får forøget sin økonomiske frihed, og at det i højere grad er bestyrelsen i Danmarks Radio, som kommer til at skulle stå til ansvar for, at de løfter, der er blevet afgivet, også bliver indfriet.

For intet var jo nemmere – det fortæller forhistorien os jo – end at komme rendende til Folketinget, når man først havde sat satellitprogrammerne i gang, og så ønske at få flere penge udbetalt.

Vi har nu indgået et licensforlig, som betyder, at licensen vil følge den almindelige pris- og lønudvikling i de næste 4 år, og det vil sige, at Danmarks Radios bestyrelse har et stort ansvar for at få dette projekt til at hænge sammen.

Det har været nævnt, at kun 60 pct. af de nuværende seere, nemlig dem, der har privat parabol eller er tilsluttet kabel-tv, i første omgang har mulighed for at se DR 2. Men der er jo særlig på parabolområdet en stor tilvækst; det er vel stadig væk over 1.000 nye paraboler, der

kommer til om ugen, og hvor det hidtil primært har været TV 3, der har været den bærende faktor for, at folk køber parabol anlæg, kan Danmarks Radios nye kanal måske medvirke til at sætte endnu større fart i salg og opsætning af paraboler.

Hvad enten folk nu foretrækker det kabelbårne eller parabolbragt fjernsyn, er det at gå via satellit unægtelig fremtiden. Det er dér, de mange kanaler er, det er dér, vi skåner vores landskab så meget som muligt og ikke behøver at sætte de mange store antennesystemer op.

Vi kan derfor støtte lovforslaget, vel at mærke under de forudsætninger, som jeg har nævnt, nemlig at Danmarks Radio overholder de løfter, man har afgivet over for Folketinget og Folketingets Kulturudvalg.

Til sidst vil jeg nævne, at vi forventer, at de dele af medieforliget, der drejer sig om den praktiske, den tekniske gennemførelse, også bliver gennemført, inden Folketinget går på sommerferie, lige så vel som dette lovforslags gennemførelse er en del af medieforliget.

Endelig glæder vi os til, at vi til efteråret skal tage fat på de andre lovændringer, som følger i kølvandet på det medieforlig, som vi er tilfredse med, og som vi ønsker al mulig held og lykke.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Selv om vi ikke er med i det medieforlig, der er indgået mellem resten af Folketingets partier, støtter vi alligevel det forslag, der er fremsat her. Det meddelte vi også, før der blev lavet det store forlig, det historiske forlig, som jeg vil vende tilbage til i en anden god anledning.

Grunden til, at vi støtter dette forslag her, er, at det er med til at give Danmarks Radios tv en position, så det på lang sigt og inden for en overskuelig årrække bl.a. via satellit også er muligt at komme ud og sende digitalt på jord-baserede systemer, så alle kan modtage det. Det har vi også markeret over for kulturministeren under forhandlingerne, da det blev sat på dagsordenen, som lidt af en betingelse måske for at være med.

Der var så nogle, der sagde, at de ikke ville være med i det her; det var et lidt morsomt spil, men det kan vi også kigge på en anden gang.

Vi tager stilling til det her som et isoleret fænomen, og vi synes, det er en god ting, at Danmarks Radio får de muligheder. Det er også dér, vi især vil lægge vores lod, når vi skal styrke det samlede mediebillende.

Så vil jeg gerne knytte nogle kommentarer til den måde, hvorpå Danmarks Radio har lanceret dette; jeg synes, den er utrolig klodset, altså både indholdsmæssigt og personalepolitisk. For det første er jeg meget bekymret for, at man i anledning af etableringen af den nye kanal bryder voldsomt om på programfladen på etteren. Det synes jeg er en rigtig dårlig idé, og det håber jeg at man hører efter også i Danmarks Radio. For som det også er sagt af andre ordførere, går det her ud på, at de, der kun kan modtage kanal 1, skal blive ved med at have den kvalitet og det udvalg, som de har haft tidligere, og public service-forpligtelsen skal også gælde for etteren, så den er opfyldt hele vejen rundt.

Men når det er sagt, vil jeg også gerne sige, at jeg er lidt ked af, at Danmarks Radio i forliget ikke fik større muligheder for også at få bedre økonomi i det, og at det samlede forlig, kan man sige, drænes med 200 mio. kr., når det slår helt igennem med samsendingen med det lokale kommercielle tv. Det dræner den samlede mediekasse for 200 mio. kr. om året, og jeg kan så beklage, at det er Danmarks Radio også med til at betale.

I øvrigt kan jeg egentlig godt forstå, hvorfor Fremskridtspartiet er glade for forliget, for det er jo rigtigt, at der nu virkelig er sket en udbygning af det kommercielle tv og reklame-tv'et. Det er det, der er hovedsiden i det forlig, der er lavet her, og derfor er det heller ikke så underligt, at vi ikke er med.

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Jeg vil godt starte med at sige tak til ordførerne; det ser ud til at blive ægte grønt her i Folketingssalen.

Jeg vil gerne understrege, at det suverænt er Danmarks Radios bestyrelse og TV 2's bestyrelse, der bestemmer programlægningen, men de gør det naturligvis under nøje iagttagelse af det, der ellers står i radio-tv-loven om, at der skal tages hensyn til informations- og ytringsfriheden, og at det er kvalitet, alsidighed og mangfoldighed, der tæller. Det er de ord, der står, både når det gælder Danmarks Radio, og når det gælder TV 2; det tror jeg alle ville have god grund til at skrive sig bag øret. Derfor er det inden for de økonomiske rammer, som nu ligger fast, og inden for de lovgivningsmæssige rammer, som vi til efteråret får definitivt på plads.

Når det var lidt vigtigt med dette lille lovforslag, var det for at give denne uomtvistelige hjemmel til dagens teknologiske muligheder.

Ingen tvivl om det. Dengang det handlede om radioanlæg, kunne man nøjes med at skrive dét; dengang vi fik fællesantenneanlæggene, så kom det på, og nu kommer så satellitterne på. Jeg synes sådan set, at det taler til hele Folketingets ære, at man både forstår det og bakker det op.

Så vil jeg godt slutte med at sige tak til alle Folketingets partier for de ikke alene spændstige forhandlinger, men også forhandlinger, som foregik i en særdeles humoristisk atmosfære. Synd var det blot, at et enkelt parti måtte gå til sidst, men enhver har jo sin politik. Jeg vil godt takke alle. Det styrker både den lokale stemme, det styrker public service, og det styrker dansk fiktion, dansk film, dansk radio og tv. Jeg glæder mig, til vi mødes igen til efteråret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Ivar Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af Folketinget Aage Brusgaard (FP), Kim Behnke (FP), Tom Behnke (FP), Jan Køpke Christensen (FP), Niels Højland (FP), Kirsten Jacobsen (FP) og Annette Just (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af forbudet mod anvendelse af metalemballer til øl og mineralvand samt etablering af en returordning med pant.

(Beslutningsforslag nr. B 136)